

Administratia Fondului Cultural National
Str. Barbu Delavrancea nr. 57, sector 1, Bucureşti
Tel 021 230 00 94. fax: 021 230.00.29, e-mail: afcncontributii@gmail.com

Către
Ministerul Culturii și Patrimoniului Național

**Domnului KELEMEN HUNOR,
MINISTRU**

Spre știință:
Doamnei Mihaela Ioana KAITOR,
Secretar general

Stimate domnule Ministru,

Avem deosebita onoare de a ne adresa Domniei Voastre într-o problemă deosebit de delicată privind ducerea la îndeplinire a unuia dintre obiectivele majore ale acestei instituții, respectiv **colectarea contribuțiilor datorate Fondului Cultural Național**, subiect ce antamează și activitatea desfășurată pe acest palier de către serviciile deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național.

În rândurile de mai jos, vom încerca să formulăm un scurt istoric privind reglementările legale instituite în această materie, începând cu anul 1998, după cum urmează:

Este cunoscut faptul că, prin dispozițiile art. 2 din O.G. nr. 79/1998 privind organizarea și funcționarea Fondului Cultural Național, s-au reglementat sursele de constituire ale acestui fond special, majoritatea acestor prevederi fiind preluate ulterior în cuprinsul O.G. nr. 10/2005 pentru reglementarea unor măsuri financiare și, mai recent, în O.G. nr. 2/2008, aprobată prin Legea nr. 199/2008.

Potrivit art. 7 din O.G. nr. 79/2008, controlul respectării obligațiilor de plată a contribuțiilor la Fond, în condițiile și la termenele stabilite prin respectiva ordonanță de Guvern, se efectua de către Ministerul Culturii, prin organele sale specializate și/sau de către serviciile publice descentralizate ale acestuia, după caz.

Menționăm că, prin efectul dispozițiilor art. 21 din O.G. nr. 10/2005, abrogată prin efectul intrării în vigoare a O.G. nr. 2/2008 pentru modificarea și completarea O.G. nr. 51/1998, aprobată prin Legea nr. 199/2008, sfera organelor împuñnicite să controleze respectarea obligațiilor de plată la FCN s-a largit, alături de împuñnicitii serviciilor publice ale Ministerului Culturii și Cultelor fiind nominalizați reprezentanții organelor cu atribuții în domeniul controlului fiscal, precum și împuñnicitii Administrației Fondului Cultural Național – noua instituție publică, cu personalitate juridică, înființată în subordinea Ministerului.

Sistematic, încă de la data apariției primului act normativ incident în materie, s-a statuat că modul de stabilire, vârsare și gestionare a sumelor aferente cotelor reprezentând sursele de constituire a Fondului Cultural Național se reglementează prin norme metodologice elaborate de Ministerul Culturii și aprobată prin hotărâre a Guvernului (nn. în prezent prin Ordin al ministrului culturii și patrimoniului național).

Astfel, a fost emis O.M.C.C. nr. 2364/2005 în aplicarea dispozițiilor art. 18 alin. (3) din O.G. nr. 10/2005 și, mai nou, O.M.C.P.N. nr. 2066/2011, emis în aplicarea dispozițiilor art. 22 alin. (3) din O.G. nr. 51/1998, astfel cum a fost modificată prin O.G. nr. 2/2008, aprobată prin Legea nr. 199/2008.

Succint, acesta este istoricul reglementărilor instituite vreme de aproape 13 ani în privința modalităților de constituire, vârsare și gestionare a sumelor datorate de către diversi operatori economici Fondului Cultural Național, în practică însă, punerea în aplicare a acestor dispoziții legale dovedindu-se extrem de dificilă – posibil și în condițiile schimbărilor intervenite în plan socio-economic -, aspecte pe care le vom dezvolta în cele ce urmează:

Din informațiile deținute de noi, rezultatele reputate de către organele specializate și/sau de către serviciile publice descentralizate ale Ministerului Culturii, în perioada de aplicabilitate a dispozițiilor O.G. nr. 79/1998, au fost aproape insignificante, lipsa rezultatelor fiind pusă, în principal, ca și acum, pe lipsa elementului coercitiv, a forței de constrângere a statului, prin reprezentanții săi, în măsură să asigure accesul la evidențele contabile ale respectivilor operatori economici și, implicit, la verificarea concretă, pe baza de documente financiar-contabile, a încasărilor/veniturilor realizate de către aceștia din activitățile economice supuse acestui tip de impozitare.

Odată cu intrarea în vigoare a dispozițiilor O.G. nr. 10/2005 și, ulterior, a O.M.C.C. nr. 2364/2005, s-a sperat într-un reviriment al acestei activități, datorită cooptării reprezentanților organelor cu atribuții în domeniul controlului fiscal, alături de împuternicările Administrației Fondului Cultural Național, însă toate eforturile depuse de către conducerea AFCN, încă din anul 2006, în sensul semnării unui Protocol tripartit de colaborare: ANAF, MCPN și AFCN sau aprobării unui plan comun de acțiuni/măsuri menite să asigure colectarea acestor contribuții la Fondul Cultural Național, acțiuni ce urmau să fie implementate în teritoriu, în colaborare cu serviciile deconcentrate ale ANAF, respectiv MCPN, au fost sortite eșecului, datorită lipsei de cooperare manifestată în timp, sub diverse forme, de către reprezentanții Ministerului Finanțelor Publice și ai ANAF.

Elocvente în acest sens sunt o serie de răspunsuri comunicate AFCN de către serviciile deconcentrate ale ANAF, pe marginea solicitărilor noastre de a derula acțiuni de control, în comun, alături de reprezentanții noștri și/sau ai serviciilor deconcentrate ale MCPN, precum și corespondența purtată cu conducerea MFP sau ANAF, culminând cu refuzul explicit de colaborare pe acest subiect, datorită cadrului legal de organizare și funcționare a acestor organe de specialitate ale administrației publice centrale sau lipsei de personal calificat.

Trebuie precizat că, în paralel, cu excepția câtorva cazuri izolate, în care s-au colectat contribuții la FCN în urma unor acțiuni derulate de către împuternicările serviciilor deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, majoritatea celor care contribuie, în acest moment, la acest fond special au ales să respecte, de bunăvoie, legea și să își achite obligațiile de plată, conform prevederilor legale în vigoare, fără să fie necesară intervenția organelor de control fiscal.

Mărturie în acest sens stă **Raportul privind activitatea de control desfășurată de către direcțiile județene pentru cultură și patrimoniul național**, anexat ultimei corespondențe transmisă pe adresa doamnei Ioana Mihaela Kaitor, Secretar General al Ministerului Culturii și Patrimoniului Național.

Inițiativa formulării unui asemenea raport s-a dovedit a fi una foarte inspirată, cu atât mai mult cu cât, în prima parte a anului, Administrația Fondului Cultural Național a transmis serviciilor deconcentrate ale Ministerului o nouă bază de date actualizată, pe suport electronic, conținând informațiile referitoare la agenții economici, a căror activitate intră în sfera de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 2/2008, aprobată prin Legea nr. 199/2008.

Documentația menționată, preluată de la Oficiul Național al Registrului Comerțului, conține informații la nivelul fiecărui județ și este menită să asigure completarea informațiilor existente, accesate, în mod individual, în baza parolei de acces transmisă de către O.N.R.C., în cursul anului 2010.

În considerarea obligațiilor ce le revin, în baza prevederilor art. 25 alin. (2) din O.G. nr. 51/1998, cu modificările și completările ulterioare, am solicitat să fim informați, prin email la adresa: afcncncontributii@gmail.com, în legătură cu demersurile întreprinse în acest domeniu, respectiv:

- corespondența purtată cu agenții economici (scrisori de informare în legătură cu obligativitatea punerii în aplicare a prevederilor O.G. nr. 2/2008-pentru agenții economici identificați drept contribuabili la FCN),
- informații asupra stadiului de desfășurare a activității acestora (activitate suspendată, societăți dizolvate sau aflate în procedura insolvenței),
- acțiuni de control întreprinse individual sau împreună cu reprezentanții teritoriali ai Ministerului Finanțelor Publice –ANAF;.

Așa cum am precizat mai sus, informațiile solicitate au făcut obiectul unor corespondențe recente cu aceste servicii deconcentrate, însă, de departe, cele mai importante informații privind dificultatea punerii în aplicare a prevederilor art. 25 alin. (2) din O.G. nr. 51/1998, cu modificările și completările ulterioare și, mai nou, ale O.M.C.P.N. nr. 2066/2011, le-am obținut cu ocazia întâlnirii de lucru, organizată pe această temă la sediul Ministerului, în zilele de 8-9 iunie a.c., prilej cu care s-au și tras unele concluzii vis a vis de abordarea pertinentă, sustenabilă a acestui subiect.

Pe rând, reprezentanții direcțiilor județene pentru cultură și patrimoniul național – au confirmat participarea un nr. de 40 direcții (au lipsit cei de la Neamț și Maramureș) – au relevat o serie de probleme insurmontabile cu care se confruntă în acest domeniu, respectiv:

- lipsa personalului de specialitate (direcțiile se confruntă cu un serios deficit de personal, iar cel existent nu are studii de specialitate necesare: economice sau juridice, ci de profil umanist);
- interdicția angajării, prin concurs sau examen, a posturilor vacante din cadrul instituțiilor publice, obstacol în calea ocupării posturilor vacante afectate unei asemenea activități;
- lipsa fondurilor necesare – cheltuieli cu bunuri și servicii, aprobată de către MCPN – pentru externalizarea acestei activități, în considerarea primul aspect subliniat mai sus;
- funcționarea acestor servicii sub cota de avarie, în condițiile suprapunerii unor sarcini și redistribuirii acestora către personalul – insufficient-existent;
- absența unei reglementări legale privind remunerarea acestor împăterniciți cu un procent din contribuțiile colectate la FCN, politica salarială nefiind deloc una motivantă;
- lipsa totală de cooperare cu serviciile deconcentrate ale ANAF și chiar ale Oficiilor Registrului Comerțului din teritoriu;
- agresarea fizică sau verbală a împăterniciților acestor direcții de către operatorii economici vizăți de acțiunile de control și refuzul prezentării de către aceștia a evidențelor financiar-contabile;
- alocarea unor fonduri însemnante de la bugetul statutului, prin intermediul MCPN via serviciile deconcentrate, chiar și pentru simpla informare a operatorilor economici – posibili contribuabili la FCN - , activitate fără rezultate notabile, așa cum subliniam mai sus;
- imposibilitatea practică de identificare a tuturor operatorilor economici care desfășoară activitățile supuse taxării (ex. cazul celor care își desfășoară activitatea, integral, în incinta unor monumente istorice sau în clădiri, aflate în zona de protecție a unor monumente istorice, toate aflate în domeniul public al statului);
- nesustenabilitatea menținerii unor contribuții grevate pe activități economice care, în prezent, sunt afectate unor industrie/activități în colaps datorită crizei economice, fiind astfel risipite fonduri și resurse umane pentru colectarea unor contribuții minore la acest fond special;
- în particular, reprezentanții DCPNM București au înaintat un memoriu separat pe adresa Ministerului, în care au semnalat diverse probleme privind interpretarea și

aplicarea unitară a dispozițiilor O.M.C.P.N. nr. 2066/2011, la care nu au primit răspuns nici până în prezent – AFCN exprimându-și deja, în scris, punctul său de vedere.

Deosebit de acest fapt, cu prilejul unei întâlniri ce a avut loc la invitația reprezentanților U.C.E.C.O.M., în luna mai a.c., **aceștia ne-au invocat ignorarea de către MCPN a propunerilor/recomandărilor privind amendarea O.G. nr. 2/2008 pentru modificarea și completarea O.G. nr. 51/1998, în privința clasificării produselor de artă populară**, fiind semnalată o importantă disfuncționalitate privind punerea în aplicare a reglementărilor instituite în această materie.

În concret, în absența unui cod CAEN care să permită identificarea exactă a acestor produse, pe documentele vehiculate (facturi, etichete și.a.) nu este înscrisă sintagma „artă populară”, ci produsele apar cu denumirile lor uzuale: ie, bluză, peretar etc., ceea ce conduce atât la dificultăți organizatorice, cât și la probleme majore de interpretare pe linia taxării, poate chiar la abuzuri, în condițiile necesității aplicării reglementărilor în vigoare. Mai mult decât atât, s-a invocat și un anume tip de discriminare în raport cu activitățile economice destul de profitabile desfășurate de alți operatori economic care, spre deosebire acestei societăți cooperative meșteșugărești, nu fac reclamă gratuită întregii țări prin promovarea geniului creator românesc – *extras din corespondența cu nr. 366/06.06.2011 a Președintelui U.C.E.C.O.M.*

În paralel, Uniunea Producătorilor de Fonograme din România ne-a semnalat recent faptul că **obligația de plată a procentului de 10% din prețul de cost al marcajelor holografice destinate fonogramelor nu mai subzistă în sarcina acesteia din data de 19.12.2005**, dată ce reprezintă finalul perioadei de 90 de zile de la intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 123/2005 pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind drepturile de autor și drepturile conexe, **data de la care marcajele holografice au trecut în administrarea Oficiului Român pentru Drepturile de Autor**. Se invocă faptul că **dispozițiile art. 22 alin. (2) din O.G. nr. 2/2008, care preiau în fapt conținutul art. 7 din O.G. nr. 45/2000, nu au ținut cont de modificările intervenite prin O.U.G nr. 123/2005 și O.G. nr. 25/2006, deși UPFR nu mai eliberează aceste holograme către producătorii de fonograme și, în consecință, nici nu mai percep această taxă.**

Cu luarea în considerare a tuturor aspectelor de fapt și de drept învederate mai sus, **apreciem că se impune modificarea actului normativ special în materie – O.G. nr. 51/1998, astfel cum a fost modificată prin O.G. nr. 2/2008, aprobată prin Legea nr. 199/2008** - cele două mari propuneri discutate cu prilejul întâlnirii de la sediul MCPN cu reprezentanții serviciilor deconcentrate ale ordonatorului nostru principal de credite vizând următoarele:

- a. - *instituirea unei cote unice – ex. 0,01% din cifra de afaceri realizată de fiecare agent economic, aflat în evidență ONRC și, bineînțeles, a ANAF – cu titlu de contribuție datorată Fondului Cultural Național;*
 - reglementarea faptului că această contribuție revine bugetului de stat consolidat, cu destinația de a fi utilizată pentru finanțarea nerambursabilă a programelor, proiectelor și acțiunilor culturale de către AFCN;
 - instituirea obligației de a controla modul de stabilire, vărsare și gestionare a sumelor aferente acestei cote unice în sarcina reprezentanților organelor cu atribuții în domeniul controlului fiscal;
 - menținerea aplicabilității dispozițiilor actelor normative privind taxele și impozitele datorate la bugetul de stat în materia contravențiilor și a majorărilor de întârziere datorate pentru nerespectarea termenelor de plată;
 - instituirea unei garanții legale privind suplimentarea bugetului alocat anual Administrației Fondului Cultural Național cu sumele colectate de pe urma perceperii acestei cote unice, în vederea finanțării de programe, proiecte și acțiuni culturale.

b. în eventualitatea respingerii primei propuneri, amendarea dispozițiilor art. 21 și urm. din O.G. nr. 51/1998, cu modificările și completările ulterioare, în sensul eliminării unor contribuții sub raport cost-eficientă, **propunerile noastre vizând menținerea cotelor instituite prin dispozițiile art. 21 alin. (1) lit. c, d, e, I, m sau n, p-t.**

Menționăm că, în deplin consens cu colegii noștri din teritoriu, am stabilit ca prezenta corespondență să fie postată și pe pagina noastră de web, pentru a le da posibilitatea să-și exprime adeziunea și/sau să formuleze noi propuneri în sensul îmbunătățirii acestei activități.

În speranța că demersul nostru se va dovedi sustenabil și, totodată, util, pentru deblocarea unei activități, deseori criticată de către reprezentanții diverselor organisme de control (Curtea de Conturi a României, Corpul de Control al Guvernului, Corpul de Control al Ministrului Culturii și Patrimoniului Național) pentru insuficiența rezultatelor obținute, vă rugăm să primiți, **stimate Domnule Ministru**, expresia întregii noastre considerații.

Director,

Dr. Cristian Vasile PETCU

